

Datum

05 JAN. 2001

Kenmerk

E/EP/SR/00067141

Onderwerp

Milieuvergunning 's-GravenzandeBeschikking

Besluit van de Minister van Economische Zaken

1. Onderwerp aanvraag

Op 18-04-2000 is een aanvraag ontvangen van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., te Schiedam, om een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer voor het oprichten en in werking hebben van een gaswinningsinrichting in 's-Gravenzande.

De inrichting, genaamd 's-Gravenzande, is gelegen aan de Noordlandseweg in 's-Gravenzande, op de percelen kadastraal ingedeeld gemeente 's-Gravenzande, Sectie M, nummers 1220 en 1221, in het concessiegebied "Rijswijk".

Tegelijk met de vergunningaanvraag is een milieueffectrapport (MER) ingediend.

Voor het oprichten en in werking hebben van deze inrichting is ingevolge artikel 8.1, eerste lid, onder a en c, van de Wet milieubeheer, juncto het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer, een vergunning vereist.

De Minister van Economische Zaken is ingevolge artikel 8.2, derde lid, van de Wet milieubeheer bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994, zoals gewijzigd bij Besluit van 7 mei 1999, Stb. 224, is het opstellen van een milieueffectrapport (MER) verplicht.

Het winnen van aardolie of aardgas (activiteit categorie C17.2) is m.e.r.-plichtig in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een gewonnen hoeveelheid van:

1. meer dan 500 ton aardolie per dag, of
2. meer dan 500.000 m³ aardgas per dag.

2. Samenhang met andere procedures

Ingevolge de Woningwet moet een bouwvergunning worden aangevraagd.

Verlening van een bouwvergunning moet worden aangehouden totdat de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer is verleend.

Het bevoegd gezag inzake de bouwvergunning is over de vergunningaanvraag ingevolge de Wet milieubeheer geïnformeerd.

Een afschrift van de bouwvergunningaanvraag is mij toegezonden.

Op grond van de aardolie- en aardgasconcessie "Rijswijk" is de concessionaris verplicht om van elk plan aangaande het aanleggen van een locatie ten behoeve van het daarop vestigen van met ontginning verband houdende installaties mededeling te doen aan de Minister van Economische Zaken.

In geval het plan valt onder de werkingssfeer van het Besluit milieueffectrapportage 1994 behoeft het plan de goedkeuring van de Minister van Economische Zaken. Deze goedkeuring is dan vereist naast de vergunning op grond van de Wet milieubeheer. Alvorens over de goedkeuring te beslissen vraagt de Minister van Economische Zaken advies aan de Planologische Werkcommissie (PWC).

Op 06-09-2000 is door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., te Schiedam, overeenkomstig de bij Koninklijk Besluit van 10 januari 1995 onder nummer 95.000144 gewijzigde bepalingen van de Aardolie- en aardgasconcessie "Rijswijk", goedkeuring gevraagd van het voornemen om de, respectievelijk in 1997 en 1998, aangetoonde gasvelden "s-Gravenzande" en "Noordendam" in de gemeente 's-Gravenzande in exploitatie te nemen.

Procedure Algemene wet bestuursrecht

Op grond van artikel 8.6 van de Wet milieubeheer zijn de paragrafen 3.5.2 tot en met 3.5.5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op het tot stand komen van het besluit omtrent de verlening van de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer.

Voor het tot stand komen van het besluit tot "goedkeuring van het plan", op grond van de Aardolie- en aardgasconcessie "Rijswijk", verklaar ik, de paragrafen 3.5.2 tot en met 3.5.5 van de Algemene wet bestuursrecht overeenkomstig van toepassing.

Milieueffectrapportageprocedure:

- Ontvangst Startnotitie	12-07-1999
- Ontvangstbevestiging	13-07-1999
- Verzending Startnotitie aan	19-07-1999
Commissie voor de milieueffectrapportage (Ciemer),
(wettelijk)adviseurs, belanghebbenden	
- Publicatie Kennisgeving	28-07-1999
Staatscourant, De 's-Gravenzander, De Hoekse Courant	
- Terinzagelegging Startnotitie/Inspraak t.b.v. Richtlijnen	29-07-1999/26-08-1999
Gemeente 's-Gravenzande en Deelgemeente Hoek van Holland	
Bureau Informatie en Nieuwsvoorziening EZ	

- Ontvangst Inspraakreacties/adviezen (7x)
- Ontvangst Richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Ciemer) 06-10-1999
- Vaststellen Richtlijnen door het bevoegd gezag (EZ) 11-10-1999
- Verzenden Richtlijnen aan Ciemer, (wettelijk) adviseurs, insprekers/belanghebbenden 12-10-1999
- Ontvangst MER + Vergunningaanvraag 18-04-2000
- Ontvangstbevestiging naar NAM 20-04-2000
- Aanvaarding MER door het bevoegd gezag (EZ) 12-05-2000
- Verzenden MER aan Ciemer, (wettelijk) adviseurs, insprekers/belanghebbenden 15-05-2000
- Adviesaanvraag ("toetsingsadvies") aan Ciemer 15-05-2000
- Publicatie Kennisgeving MER 25-05-2000
- Staatscourant, De 's-Gravenzander, De Hoekse Courant
- Terinzagelegging MER + Vergunningaanvragen 25-05-2000/27-06-2000
- Gemeente 's-Gravenzande en Deelgemeente Hoek van Holland
- Bureau Informatie en Nieuwsvoorziening EZ
- Openbare zitting (Gemeentehuis van gemeente 's-Gravenzande) 15-06-2000
- Verzenden verslag van de Openbare zitting aan Ciemer, (wettelijk) adviseurs, insprekers/belanghebbenden 23-06-2000
- Ontvangst Inspraakreacties/adviezen (2x)
- Verzenden inspraakreacties/adviezen aan Ciemer, (wettelijk) adviseurs, insprekers/belanghebbenden 05-07-2000
- Ontvangst toetsingsadvies Ciemer 08-08-2000
- Ontvangst advies Planologische Werkcommissie (PWC) 06-09-2000

3. Adviseurs ingevolge de Wet milieubeheer

(artikel 8.7 Wet milieubeheer juncto artikel 7.3 van het Inrichtingen-en vergunningenbesluit milieubeheer)

- De Inspecteur, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, in de provincie Zuid Holland;
- Burgemeester en wethouders van gemeente 's-Gravenzande;
- Burgemeester en wethouders van de (deel-)gemeente Hoek van Holland;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid Holland;
- De Inspecteur-Generaal der Mijnen.

4. Inspraakreacties/Adviezen met betrekking tot vergunningaanvraag en MER

Naar aanleiding van toezending van de vergunningaanvraag met bijbehorend MER aan de (wettelijk-)adviseurs zijn géén adviezen ingediend.

Naar aanleiding van toezending van de vergunningaanvraag met bijbehorend MER aan andere belanghebbenden, publicatie van de kennisgeving, terinzagelegging en de openbare zitting zijn twee inspraakreacties/adviezen ingediend respectievelijk door:

- Petten, Tideman & Sassen, namens cliënten de heer N. Boers en de heer C. Kruijt beiden wonende te 's-Gravenzande aan respectievelijk de Noordlandseweg 96 en 92.

Kernpunten van zorgen/bedenkingen:

- geluidsoverlast:
 - boorfase zal meeste overlast geven;
 - tijdelijk scherm rond boring is te billijken, extra (doorzichtig) scherm pal voor de gevel niet;
 - onduidelijkheid geluidsbelasting tijdens boren en productie in vergelijking met huidige geluidsbelasting;
- mogelijk gevaar voor de volksgezondheid in geval van calamiteiten:
 - vrijkomen giftige gassen en stoffen;
 - onduidelijkheid over gevolgen explosies ("worst case") voor directe omgeving;
 - onduidelijkheid over de wettelijke vereisten voor de opslag van methanol;
 - realiseren maximale afstand van de methanolopslag tot huizen;
- schade:
 - gevolgen van heien van palen ten behoeve van fundatie, etc.;
 - gevolgen van boren van de gasleiding voor onroerende zaken (o.a. kassen);
 - mogelijke waardevermindering van onroerende zaken als gevolg aanwezigheid van de NAM-locatie;
 - eventueel toekomstige planschadeclaim;
 - voorstel tot vastleggen toestand onroerende zaken vóór aanvang bouw;
 - ontsiering landschapsschoon, vermindering woongenot, waardevermindering woning;
 - waarom is niet een perceel verderop van de bebouwing gekozen;
- DAS-Rechtsbijstand, namens cliënt de heer D.J.M. van den Ende, wonende te 's-Gravenzande aan de Noordlandseweg 94;

Kernpunten van zorgen/bedenkingen:

- licht-, geluids- en verkeersoverlast als gevolg boorwerkzaamheden;
- zichthinder door verstoring uitzicht op boortoren van 58 meter;
- verstoring van rust en ruimte;
- aangedrongen wordt op het voorkomen dan wel zoveel mogelijk beperken van de inbreuk op het woongenot in vorm en duur;
- verzoekt om te bezien of er alternatieven zijn om geluidsoverlast te voorkomen dan plaatsing van een geluidsscherm, geeft voorkeur aan isolatie van de woning;
- verzoekt om niet te heien voor fundering, maar om te kiezen voor geluidsarmere methode (bijvoorbeeld schroeven);
- dring aan op maken van een vooropname van de situatie van de woning;
- verzoekt om lichthinder door uitstraling te voorkomen.

5. Overwegingen ten aanzien van de ingediende inspraakreacties/adviezen

Naar aanleiding van de ingediende inspraakreacties/adviezen merk ik het volgende op:

- Voorzover inspraakreacties/adviezen géén betrekking op de inhoud van de vergunning-aanvraag of het MER (het niet voldoen aan daarvoor wettelijke gestelde eisen, de opgestelde richtlijnen of onjuistheden in het rapport) zijn zij in feite buiten de orde;
- Alle ingediende inspraakreacties/adviezen zijn door de Commissie voor de milieueffectrapportage bij het opstellen van het “toetsingsadvies” meegewogen;
- De Commissie voor de milieueffectrapportage is van oordeel dat in het MER (inclusief de aanvullende informatie) de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.
- Het MER biedt naar mijn oordeel voldoende informatie om een gefundeerd besluit te kunnen nemen ten aanzien van de vergunningverlening;
- Op basis van het gestelde in de vergunningaanvraag, het MER en de ingediende inspraakreacties en adviezen is een afgewogen besluit tot stand gekomen. Door het opnemen van voorschriften wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met zowel de belangen van het milieu, de belangen van omwonenden als de belangen van de initiatiefnemer;
- Booractiviteiten zijn activiteiten die tijdelijk van aard zijn en die een incidenteel karakter hebben en derhalve niet als activiteit kunnen worden aangemerkt die binnen de inrichting pleegt te worden verricht. Boorinstallaties nemen niet deel aan het gaswinningsproces en zijn te beschouwen als hulpwerktuigen bij de oprichting van een deel van de inrichting of als reparatiewerktuig bij later onderhoud. Het uitvoeren van een boring wordt niet als een zelfstandige inrichting als bedoeld in het Inrichtingen en Vergunningenbesluit beschouwd en is niet zelfstandig vergunningplichtig in de zin van artikel 8.1 van de Wet milieubeheer. Deze activiteit wordt derhalve in de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (zie hoofdstuk 8; Beschikking I) buiten beschouwing gelaten;
- Booractiviteiten zijn wel van grote invloed op de beleving van de omwonenden en kunnen ook van invloed zijn op het milieu. Om de gevolgen te beperken zijn aan de beschikking op grond van de Aardolie- en aardgasconcessie “Rijswijk”, voorschriften verbonden (zie hoofdstuk 9; Beschikking II). Deze voorschriften zijn gebaseerd op, cq. afgeleid van, de “Regeling vergunningen en concessies delfstoffen Nederlands territorium 1996”, en aangevuld met specifieke locatiegebonden voorzieningen;
- Landschapsschoon: Op het terrein waarop de realisatie van de winningsinrichting zal plaatsvinden is thans een glastuinbouwbedrijf gevestigd. Dit bedrijf is recent aangekocht door de gemeente 's-Gravenzande en in huur uitgegeven aan de NAM voor de periode dat de gaswinning in principe wordt uitgeoefend. De gaswinningsinrichting is beperkt van omvang en kan effectief in de omgeving worden ingepast. Een aanzienlijk deel van de totaal beschikbare oppervlakte zal worden aangewend voor landschappelijke inpassing. Van een verlies aan landschapsschoon is mijns inziens dan ook geen sprake;
- Tijdelijke effecten: In het MER is uitgebreid ingegaan op de tijdelijke milieuaspecten tijdens de aanlegfase van de winningslocatie en de boorfase;

- Heien: Een belangrijke verstoring vormen geluid en trillingen die kunnen optreden bij het heien van palen ten behoeve van fundatie, etc. Om dit te ondervangen zullen schroefpalen wordt toegepast;
- De NAM heeft aangekondigd de bouwkundige staat van de bebouwing rond het toekomstige winningsterrein door een onafhankelijk deskundig bureau te laten vastleggen;
- Transport/verkeer: Het transport tijdens de aanleg- en boorfase zal plaatsvinden via een (tijdelijke) nieuwe aansluiting van het terrein rechtstreeks vanaf de Noordlandseweg, waardoor transport langs de woningen wordt vermeden;
- Methanoltank: De opslag van methanol zal voldoen aan de daarvoor geldende richtlijnen (CPR-richtlijnen). De tank zal verdiept, in een kelder, worden aangelegd;
- Trillingen tijdens de boorfase: Trillingen zullen worden gemeten en beoordeeld conform de daarvoor geldende richtlijnen (SBR-richtlijnen).

6. Ontwerp-beschikking

Op 01-11-2000 is de ontwerp-beschikking verstuurd naar de aanvrager en de adviseurs.

Op 08-11-2000 is een kennisgeving met betrekking tot de ontwerp-beschikking gepubliceerd in de Staatscourant, de Hoekse Courant en in "De 's-Gravenzander".

De ontwerp-beschikking heeft van 09-11-2000 tot en met 07-12-2000 ter inzage gelegen op de volgende locaties:

- Gemeentehuis van de gemeente 's-Gravenzande, Van Geelstraat 1, te 's-Gravenzande;
- Gemeentehuis van de deelgemeente Hoek van Holland, Prins Hendrikstraat 161, te Hoek van Holland;
- Bureau Informatie en Nieuwsvoorziening van het Ministerie van Economische Zaken, Bezuidenhoutseweg 30, te Den Haag.

7. Adviezen met betrekking tot de ontwerp-beschikking.

Naar aanleiding van de aan de adviseurs toegezonden ontwerp-beschikking zijn géén adviezen uitgebracht.

8. Gedachtewisseling met betrekking tot de ontwerp-beschikking

Naar aanleiding van de ter inzage legging van de ontwerp-beschikking is, op 07-11-2000, een verzoek ontvangen van SRK-rechtsbijstand (namens cliënten; de heer en mevrouw Jansen, bewoners van het pand Noordlandseweg 90 te 's-Gravenzande) om een gedachtewisseling met bevoegd gezag in aanwezigheid van de vergunningaanvrager.

Op 16-11-2000 heeft een gedachtewisseling plaatsgehad. De kernpunten van het gesprek zijn vastgelegd in een gespreksnotitie. De gespreksnotitie is toegezonden aan betrokkenen en zal opgenomen worden in het dossier en met de beschikking ter inzage worden gelegd.

Onderwerpen die tijdens de gedachtewisseling aan de orde zijn gesteld waren:

- onvrede met de komst van een NAM-inrichting, late informatie daarover;
- angst voor geluidoverlast, m.n. tijdens de boorfase, geluidmetingen;
- landschappelijke ontsiering, landschappelijke inpassing;

- mogelijke waardevermindering van de woning;
- mogelijke toekomstige uitbreidingen van de inrichting;
- toezicht op de naleving van de aan de vergunning verbonden voorschriften;
- methanoltransport/opslag, gebruik toegangsweg vanaf Noordlandseweg;
- extra geluidsmaatregelen (scherm/omkasting toren) tijdens de boring.

9. Bedenkingen met betrekking tot de ontwerp-beschikking

Naar aanleiding van de ter inzage legging van de ontwerp-beschikking is op 07-12-2000 een inspraakreactie ontvangen van Petten, Tideman & Sassen, advocaten & belastingadviseurs (namens cliënten N. Boers en C. Kruij, bewoners van respectievelijk de panden Noordlandseweg 96 en 92).

Kernpunten van de bedenkingen/opmerkingen:

- er blijven zorgen over (de mate van) geluidsoverlast;
- er blijven zorgen over mogelijk gevaar volksgezondheid bij calamiteiten;
- de aan de vergunning verbonden voorschriften zijn niet streng genoeg;
- er is niet voldoende rekening gehouden met de belangen van de cliënten;
- onbekendheid met komst NAM-inrichting (bestemmingsplan) tijdens aankoopfase van de woning, betekende een onaangename verrassing;
- er is onduidelijkheid over het nemen van afdoende geluidsmaatregelen in de boorfase;
- tijdens boorfase moet continu geluidsmeting plaatsvinden, niet éénmaal per twee weken;
- gevreesd wordt voor onvoldoende naleving van de voorschriften;
- er zijn te weinig waarborgen voor controle op de naleving;
- de noodzaak tot gaswinning op deze locatie is niet aangetoond;
- de geldigheidsstermijn van de vergunning is niet aangegeven (max. 20 jaar?);

Tevens wordt verwezen naar 4 bijlagen, waarin gewezen wordt op:

- bezwaren tegen het verlenen van vrijstelling van artikel 19 WRO;
- gewezen wordt op waardedaling van de woning;
- ontsiering landschapsschoon en afname van woongenot;

10. Overwegingen ten aanzien van de ingediende bedenkingen

Naar aanleiding van de ingebrachte bedenkingen (mondeling/schriftelijk) merk ik het volgende op:

- Een aantal punten is ook al in een eerdere fase aan de orde gesteld (zie hoofdstuk 4), op deze punten is al eerder op ingegaan (zie hoofdstuk 5);
- Voor een deel hebben de ingediende bedenkingen geen betrekking op de onderhavige beschikking maar zijn zij gericht tegen bijvoorbeeld informatieverstrekking door de gemeente, de bestemmingsplan- en/of de WRO-procedures.
- De noodzaak van gaswinning is verankerd in het "kleine veldenbeleid" en daarmee een gegeven, bij de keuze van de locatie spelen zowel milieu als ruimtelijke ordening een rol; Op punten die buiten reikwijdte van de onderhavige vergunning liggen, zoals planschade, waardevermindering van woningen e.d., kan ik in het kader van deze vergunning niet ingaan;

- De mening, dat onvoldoende rekening is gehouden met de belangen van omwonenden, deel ik niet. Er is sprake van een zorgvuldige en uitgebreide procedure met volop gelegenheid tot inspraak;
 - Op basis van het MER meen ik te kunnen stellen dat, zeker in de productiefase, van een landschappelijke ontsiering ten opzichte van de huidige situatie geen sprake is.
 - In de boorfase kan sprake zijn van zichthinder echter die is van relatief beperkte duur;
 - Uitbreiding van de inrichting in de toekomst ten opzichte van hetgeen nu is aangevraagd wordt door NAM niet voorzien en zou ook niet zonder hernieuwde vergunningprocedure gerealiseerd kunnen worden;
 - Het toezicht op de naleving van de vergunning is in handen van de dienst Staatstoezicht op de Mijnen. Er is geen enkele reden om te veronderstellen dat toezicht niet adequaat zal geschieden;
 - Aan de vergunning is geen geldigheidsduur verbonden, periodiek worden, op grond van de Wet milieubeheer, vergunningen geactualiseerd (art. 8.22);
 - De aan de vergunning verbonden voorschriften geven duidelijk aan welke grenzen zijn gesteld aan de geluidbelasting die in de verschillende situaties mag optreden. De wijze waarop aan deze grenzen moet worden voldaan is bewust niet expliciet voorgeschreven. De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. heeft, op 29-11-2000, in een "Voorlichtings-bijeenkomst", waarvoor alle omwonenden (binnen 300 meter vanaf de beoogde locatie) zijn uitgenodigd nog eens uiteengezet hoe men de geluidsbelasting wil beperken. Tevens is daarbij toegezegd dat de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. tijdens de realisatie van het project de omwonenden steeds zal informeren over de voortgang;
 - Op grond van de ingediende bedenkingen ten aanzien van de frequentie van de geluidmetingen in de boorfase (eenmaal per twee weken) ben ik tot de conclusie gekomen dat aanscherping van het voorschrift wenselijk is.
- Het voorschrift is derhalve zodanig aangepast dat een continue geluidmeting wordt voorgeschreven.

11. Motivering van de beschikking op grond van de Wet milieubeheer

De aanvraag is, met inachtneming van het bepaalde in artikel 8.8 van de Wet milieubeheer getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu.

De belasting van het milieu is beschreven in hoofdstuk 5 van de bij de aanvraag behorende bijlage 1. Uit de aanvraag blijkt dat afdoende maatregelen zijn genomen om de belasting van het milieu te beperken en dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met het verbruik van energie.

Het Ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEPA) hebben op 11-06-1996 een Meerjarenafpraak over verbetering van de energie-efficiency gesloten. De Meerjarenafpraak is onderdeel van het op 02-06-1995 afgesloten milieuconvenant tussen de NOGEPA en de overheid.

Conclusie

Ik kom dan ook tot de conclusie dat verlening van de vergunning op grond van de Wet milieubeheer, onder het stellen van voorschriften in het belang van de bescherming van het milieu, zoals vastgelegd in **hoofdstuk 13: Beschikking I** gerechtvaardigd is.

12. Motivering van de beschikking op grond van de concessie

Het verzoek om goedkeuring is getoetst aan de belangen van milieu en van doelmatige winning.

Gelet op hetgeen is vastgelegd in de brief waarin om goedkeuring is verzocht;

Gelet op hetgeen is vastgelegd in het Milieueffectrapport (MER);

Gelet op het positieve "Toetsingsadvies" van de Commissie voor de milieueffect-rapportage;

Gelet op het positieve advies van de Planologische Werkcommissie (PWC);

Concluderend dat de booractiviteiten, hoewel tijdelijk van karakter, zowel voor de omwonenden als voor het milieu van belang zijn, zijn aan de vergunning voorschriften verbonden.

Conclusie:

Ik kom dan ook tot de conclusie dat goedkeuring van het plan, zoals bedoeld in artikel 6b van de aardolie- en aardgasconcessie "Rijswijk" (laatstelijk gewijzigd bij Besluit van 10 januari 1995, nr. 95.000144) onder het stellen van voorschriften zoals vastgelegd in **hoofdstuk 14: Beschikking II**, gerechtvaardigd is.

13. Beschikking I.

Gelet op de Wet milieubeheer besluit ik:

- I. vergunning te verlenen voor het oprichten en in werking hebben van de inrichting, beschreven in de bij de aanvraag behorende bijlage 1;
- II. de aanvraag en de beschrijving van de inrichting maken onderdeel uit van de vergunning;
- III. aan de vergunning de volgende voorschriften te verbinden:

VOORSCHRIFTEN

A. Algemeen

1. op de buitengrens van de inrichting, zoals met -+-+-+-+- aangegeven op de tekening nr. X0001519, is een van stevig hekwerk vervaardigde afrastering aangebracht van tenminste 2.20 meter hoog; ten aanzien van elk der toegangen tot het terrein van de inrichting zijn zodanige voorzieningen getroffen en maatregelen genomen dat een doeltreffende beveiliging tegen het betreden van dat terrein door onbevoegden is verkregen; vluchtdeuren in het hekwerk draaien naar buiten open;

2. de inrichting wordt zindelijk gehouden en verkeert steeds in goede staat van onderhoud; het terrein van de inrichting wordt vrijgehouden van voor de werking van de inrichting onnodig materiaal; eventuele begroeiing wordt kort gehouden; dood hout, bladeren en afgesneden onkruid of gras wordt verwijderd; bij het kort houden van begroeiing of anderszins wordt ter plaatse, waar gevaar voor explosieve verbranding niet is uitgesloten, geen apparatuur dan wel gereedschap gebruikt, dat vonken kan veroorzaken;
3. de buitenverlichting op het terrein van de inrichting is, ook wat de hoogte daarvan betreft, tot het voor het verrichten van de nodige werkzaamheden op dat terrein of ter voorkoming van gevaar noodzakelijke beperkt; lampen branden uitsluitend voor zover zulks voor het op het terrein van de inrichting verrichten van werkzaamheden of in verband met de bewaking van de inrichting dan wel anderszins in verband met de veiligheid noodzakelijk is; de verlichting is zodanig opgesteld en ingericht en de lampen zijn zodanig afgeschermd, dat hinderlijke lichtstraling voor de omgeving zoveel mogelijk wordt voorkomen;
4. doeltreffende maatregelen zijn genomen om laad- en loswerkzaamheden lekvrij te doen geschieden; op plaatsen waar laad- en loswerkzaamheden worden verricht zijn zodanige voorzieningen getroffen of maatregelen genomen, dat het wegvloeien van stoffen door opvang of anderszins wordt voorkomen;
5. het brandbestrijdingsplan, dat ingevolge het krachtens artikel 176 van het Mijnreglement 1964 bepaalde, jaarlijks aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen wordt toegezonden, is, voor zover op de inrichting betrekking hebbend, in overleg met de commandant van de plaatselijke brandweer opgesteld;
6. de in het brandbestrijdingsplan bedoelde blusmiddelen en toestellen zijn, ten minste in de beschreven omvang en variëteit, steeds in goede staat van onderhoud en voor onmiddellijk gebruik aanwezig en wel op doeltreffende en goed bereikbare plaatsen;
7. zodanige voorzieningen zijn getroffen dat de installatie te allen tijde, indien nodig, veilig uit bedrijf genomen kan worden (bijv. m.b.v. een noodstroomvoorziening);
8. in de controle/regelkamer is een noodstop-knop aangebracht;
9. alvorens de inrichting onbemand wordt achtergelaten is deze door een te houden inspectie op haar goede werking gecontroleerd; indien bij zodanige controle of anderszins een defect of mankement wordt geconstateerd, zullen, wanneer daardoor gevaar, schade of hinder voor de omgeving ontstaat of dreigt te ontstaan, onverwijld maatregelen worden genomen ter voorkoming of beperking daarvan,

terwijl de inrichting of het betrokken deel zonodig buiten werking wordt gesteld; het weder in bedrijf nemen geschiedt niet dan nadat vaststaat dat het mankement doeltreffend is verholpen;

B. Bodem en oppervlaktewater

1. Ten einde de nulsituatie vast te stellen is:
 - a. de bodem van de inrichting voor het begin van de aanleg door een ter zake deskundige instelling aan een onderzoek naar de bodemkwaliteit onderworpen;
 - b. met behulp van het onder a. genoemde onderzoek inzicht verkregen in de aard en concentratie van mogelijk verontreinigende stoffen in de bodem en in het grondwater; ter zake van de uitvoering van dit onderzoek kunnen nadere eisen worden gesteld door de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
 - c. het resultaat van het onderzoek als bedoeld onder a. wordt zo spoedig mogelijk overlegd aan het bevoegd gezag;
2. Ter controle van het grondwater zijn op en/of rond de inrichting peilbuizen geplaatst ten genoegen van de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
3. de vergunninghoudster verzorgt ten minste eenmaal per jaar een bemonstering en een analyse van het grondwater;
de analyseresultaten worden ten minste twee jaar bewaard en kunnen te allen tijde worden getoond aan de controlerende ambtenaren van het bevoegd gezag;
4. de bemonstering en analyse vindt plaats conform de Nederlandse richtlijn monitoring bodemkwaliteit bedrijfsmatige activiteiten;
5. het terrein van de inrichting is zodanig aangelegd, ingericht en afgewerkt alsmede wordt op zodanige wijze onderhouden dat verontreiniging van de bodem of van het oppervlaktewater wordt voorkomen;
6. op het terrein terechtgekomen hemelwater kan niet daarbuiten geraken, tenzij het water geen stof bevat, welke de bodem of het oppervlaktewater kan verontreinigen;
7. schadelijke of verontreinigende stoffen, zoals methanol, condensaat en formatiewater, mogen niet in het oppervlaktewater terechtkomen dan wel in de bodem dringen;
verontreinigd hemelwater wordt opgevangen en naar elders afgevoerd;
8. de bij het gasbehandelingsproces te gebruiken of vrijkomende stoffen, die de bodem of het oppervlaktewater kunnen verontreinigen, worden zodanig op het terrein opgeslagen, dat geen verontreiniging als bedoeld onder 5. kan optreden;

9. indien een opvangbak, drainsysteem, verlaadpunt of een dergelijke voorziening lek is, dan wel een redelijk vermoeden van lekkage bestaat, wordt de desbetreffende voorziening op de staat waarin zij verkeert onderzocht en zonodig onverwijld hersteld;
 10. indien door wat voor oorzaak ook verontreinigende stoffen op of in de bodem dreigen te geraken of zijn geraakt zorgt de vergunninghoudster onverwijld voor:
 - a. melding daarvan aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
 - b. maatregelen om verdere verontreiniging van de bodem te voorkomen;
 11. opgetreden verontreiniging van bodem en grondwater wordt ten genoegte van het bevoegd gezag ongedaan gemaakt;
 12. Bedrijfsafvalwater mag slechts in een openbaar riool worden gebracht, indien voor de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid ervan:
 - a. de doelmatige werking niet wordt belemmerd van een openbaar riool, een door een bestuursorgaan beheerd zuiveringstechnisch werk of de bij dit riool of zuiveringstechnisch werk behorende apparatuur;
 - b. de verwerking niet wordt belemmerd van slib, verwijderd uit een openbaar riool of een door een bestuursorgaan beheerd zuiveringstechnisch werk;
 13.
 - a. voordat het terrein van de inrichting, na bedrijfsbeëindiging, wordt teruggegeven aan de eigenaar, wordt door een terzake deskundige instelling een eindsituatie-onderzoek van de bodem verricht;
 - b. het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de uitvoering van het onder a. bedoelde onderzoek;
 - c. het resultaat van het onder a. bedoelde onderzoek wordt overlegd aan het bevoegd gezag;
- C. Lucht**
1. de inrichting is zodanig ingericht en onderhouden, dat geuroverlast ten gevolge van lekkages wordt voorkomen; het gebruik van chemische hulpstoffen, welke buiten de inrichting geuroverlast veroorzaken, is verboden; in leidingen, waardoor geurverwekkende gassen of vloeistoffen worden getransporteerd, is het gebruik van flensverbindingen zoveel mogelijk vermeden;
 2. alle tanks, procesvaten, pompen, leidingen, afsluiters en dergelijke zijn zodanig geconstrueerd en aangelegd en zodanig onderhouden, dat lekkages worden voorkomen; elk defect dat vervuiling of geuroverlast kan veroorzaken wordt onverwijld hersteld;

3. op plaatsen waar zich een aftapkraan of een kraan voor het nemen van monsters van condensaat, of andere schadelijke stoffen of verontreinigende dan wel geurverspreidende vloeistof bevindt, zijn zodanige voorzieningen getroffen, dat het wegvloeien van een zodanige vloeistof door opvang of anderszins wordt voorkomen;
4. drainleidingen en leidingen naar de installatie voor het afdalen van aardgas in de openlucht zijn zodanig op afschot gelegd, dat zich geen vloeistof in de leidingen kan verzamelen;
5. De inrichting voldoet aan het gestelde in de NeR Bijzondere Regeling 3.5/28.3 Installaties ten behoeve van de aardgas- en aardoliewinning :
 - Gassen die vrijkomen bij het testen van putten worden nuttig gebruikt. Indien dit niet mogelijk is worden de afgassen middels een (tijdelijke) fakkel verbrand.De keuze voor bepaalde typen afsluiters, flenzen en andere appendages wordt afgestemd op minimale lekverliezen.
Om diffuse emissies tegen te gaan wordt een programma van intensieve controle van pompen, compressoren, afsluiters, veiligheidskleppen en andere appendages opgesteld. Dit (bedrijfs-)meetprogramma behoeft de goedkeuring van de Inspecteur Generaal der Mijnen.

D. Afvalstoffen

1. de vergunninghoudster neemt maatregelen om het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk te voorkomen;
2. afvalstoffen zijn in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zonodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en worden zo spoedig mogelijk afgevoerd;
3. de vergunninghoudster houdt een register bij waarin, onder vermelding van de datum van afvoer, nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en hoeveelheden van de van de inrichting afgevoerde afvalstoffen;

E. Geluid

1. de door de werking van de inrichting veroorzaakte geluidbelasting bedraagt ter plaatse van de geluidscontour, aangegeven op de van beschrijving van de inrichting deel uitmakende geluidcontourenkaart, aldaar op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten, c.q. berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai" (IL-HR-13-01, uitgave 1999), niet meer dan het met betrekking tot de desbetreffende contour aangegeven niveau;

2. extra lawaai makende met de werking van de inrichting verband houdende werkzaamheden worden zoveel mogelijk vermeden dan wel uitgevoerd tussen 07.00 uur en 19.00 uur, hierbij blijft het onder E.1 gestelde onverminderd van kracht;
3. de door de inrichting veroorzaakte piekniveaus, gemeten in de meterstand "fast" overschrijden het onder E1. genoemde niveau met niet meer dan 10 dB(A);
4. uiterlijk zes maanden na het in gebruik nemen van de gehele inrichting wordt door of namens de vergunningshoudster door middel van geluidsmetingen en zonodig berekeningen gecontroleerd of aan het eerder gestelde wordt voldaan; de geluidsmetingen en berekeningen worden overgelegd aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;

F. Werktuigen

1. pijpleidingen, afsluiters en andere appendages zijn voldoende sterk en tegen corrosie beschermd; zij zijn zodanig gelegd en gemonteerd dat overmatige spanningen door uitzetting, inkrimping, temperatuurschommelingen of verzakkingen van tanks, procesvaten of pompen dan wel van beton- of staalconstructies van de inrichting worden voorkomen;
2. als pakkingmateriaal is materiaal aangewend, dat bestand is tegen de in het gas of condensaat voorkomende stoffen of bij het behandelingsproces te gebruiken hulpstoffen;
3. voor zover pijpleidingen of toebehoren daarvan bovengronds zijn gelegen zijn zij, ter plaatse waar gevaar voor beschadiging door mechanische invloeden, zoals aanrijding, niet is uitgesloten, tegen dit gevaar ten genoegen van de Inspecteur-Generaal der Mijnen doeltreffend en deugdelijk beschermd; onder wegen gelegen leidingen zijn tegen de belasting door het verkeer bestand;
4. de inrichting wordt niet eerder in werking gebracht en gehouden alvorens door Stoomwezen B.V., of een ander door de Inspecteur-Generaal der Mijnen erkend instituut, een "Bewijs van Toezicht" is afgegeven, zoals vermeld in de Richtlijnen voor de verkrijging van een Bewijs van Toezicht van de Dienst voor het Stoomwezen Hoofdstuk I en IV (aanschrijving met richtlijnen van 15-07-1992, nr. 4278 van de Inspecteur-Generaal der Mijnen);
5. drukhouders, toestellen en leidingen als bedoeld in de onder 4 genoemde richtlijnen zijn, voor zover aanwezig in een omgeving waar een verhoogde kans op corrosie bestaat, telkens binnen een door de Inspecteur-Generaal der Mijnen te bepalen

termijn doeltreffend op de mate van aantasting door corrosie gecontroleerd; de Inspecteur-Generaal der Mijnen kan de vergunninghoudster gehoord;

- aanwijzingen geven aangaande de omvang waarin en de wijze waarop de controle moet worden uitgevoerd;
- aangeven op welke plaatsen de controle moet worden uitgevoerd;

6. wijzigingen of reparaties met betrekking tot drukhouders, toestellen en leidingen bedoeld in de onder 4 genoemde richtlijn, behoeven de goedkeuring van de Stoomwezen B.V. of een ander door de Inspecteur-Generaal der Mijnen erkend instituut; elk ongeval met zodanige drukhouder, toestel of leiding wordt onverwijld gemeld aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen;
7. een veiligheidsklep ter voorkoming van een ontoelaatbare stijging van de druk in een gesloten ruimte staat met die ruimte direct dan wel door middel van een leiding indirect in een niet afsluitbare verbinding; indien er sprake is van twee veiligheidskleppen met bijbehorende afsluiters dan zijn deze afsluiters onderling zodanig gekoppeld, dat wanneer de ene klep is afgesloten de andere niet gesloten is of kan worden; de voorziening voor het koppelen van de afsluiters zijn zodanig aangebracht en onderhouden, dat een goede werking daarvan te allen tijde is verzekerd;
8. instrumenten, regelapparatuur en afsluiters zijn zodanig aangebracht, dat zij gemakkelijk kunnen worden bediend en verwisseld;
9. de elektromotoren en elektrische installaties zijn zodanig ingericht, dat door gebruikers van radio- en televisietoestellen geen hinder van storing in de ontvangst wordt ondervonden;
10. het risiconiveau van externe veiligheid is zo laag als redelijkerwijs mogelijk. De normen uit richtlijn CPR 9.6 gelden hierbij als minimumnormen voor de opslag van methanol;

G. Energie

1. in de inrichting zijn naar de "stand der techniek" zodanig energie-efficiënte technieken toegepast, waardoor onnodig of onwenselijk gebruik van energie wordt vermeden;
2. bij het in werking hebben van de inrichting wordt voortdurend gezorgd voor een zo hoog mogelijke energie-efficiency;

3. de vergunninghoudster voldoet aan afspraken die in de tussen het Ministerie van Economische Zaken en de NOGEPA gesloten Meerjarenaafpraak (MJA) met de mijnbouwindustrie zijn vastgelegd;
4. na beëindiging, door de vergunninghoudster, van de Meerjarenaafpraak (MJA) meldt de vergunninghoudster dit binnen 3 maanden aan het bevoegd gezag, met opgaaf van redenen van beëindiging van de Meerjarenaafpraak;

H. Evaluatie

1. De vergunninghoudster is verplicht om desgevraagd alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken aan het bevoegd gezag die het redelijkerwijs voor het verrichten van een evaluatie-onderzoek, als bedoeld in artikel 7.39 Wm, behoeft.

14. Beschikking II.

Gelet op de Aardolie- en aardgasconcessie "Rijswijk" besluit ik:

- I. goedkeuring te verlenen aan het voornemen tot het in exploitatie nemen van respectievelijk de gasvelden "s-Gravenzande" en "Noorderdam" in de gemeente 's-Gravenzande;
- II. aan het besluit ten aanzien van de booractiviteiten de volgende voorschriften te verbinden:

VOORSCHRIFTEN

1. het terrein waarop het boorwerk zich bevindt dient zodanig te worden aangelegd, ingericht en onderhouden dat verontreiniging van de bodem of het oppervlaktewater wordt voorkomen;
2. op het terrein terechtgekomen hemelwater mag niet daarbuiten kunnen geraken, tenzij het water geen stof bevat, welke de bodem of het oppervlaktewater kan verontreinigen;
3. schadelijke of verontreinigende stoffen mogen niet in het oppervlaktewater terechtkomen dan wel in de bodem dringen. Verontreinigd hemelwater moet worden opgevangen en naar elders afgevoerd;
4. de bij een boring te gebruiken of vrijkomende stoffen, die de bodem of het oppervlaktewater kunnen verontreinigen, dienen zodanig op het terrein te worden opgeslagen, dat geen verontreiniging als in 3. bedoeld kan optreden;
5. afvalstoffen dienen in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zo nodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal te worden verpakt en dienen zo spoedig mogelijk te worden afgevoerd;

6. indien door wat voor oorzaak ook verontreinigende stoffen op of in de bodem dreigen te geraken of zijn geraakt, dient de vergunninghouder onverwijld:
 - a. melding daarvan te maken aan de Inspecteur-Generaal der Mijnen, en
 - b. maatregelen te nemen om verdere verontreiniging van de bodem te voorkomen. Opgetreden verontreiniging van de bodem en het grondwater dient ten genoegen van de Minister ongedaan te worden gemaakt;
7.
 - a. het geluidsniveau veroorzaakt door boorwerkzaamheden mag op een afstand van 300 meter van het terrein waarop het boorwerk zich bevindt, op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten of berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), uitgegeven door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, niet meer bedragen dan 50 dB(A).
 - b. voor woonbebouwing binnen de bedoelde zone van 300 meter worden, zonodig na overleg met de bewoners daarvan, maatregelen genomen om het geluidsniveau veroorzaakt door boorwerkzaamheden, niet meer te laten bedragen dan :
 - 50 dB(A). op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten of berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), of
 - 35 dB(A) binnenniveau beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", (uitgave 1999), genormeerd op een nagalmtijd van 0,5 seconden.
 - dit voorschrift is alleen van toepassing als de betreffende bewoner toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van de benodigde geluidsmetingen.
 - c. overige met de boorfase verband houdende noodzakelijke werkzaamheden die het in het eerste lid bedoelde geluidsniveau overschrijden, dienen zoveel mogelijk te worden uitgevoerd tussen 07.00 uur en 19.00 uur, waarbij een niveau van 60 dB(A) niet mag worden overschreden.
 - d. het in het a. en b. bepaalde is niet van toepassing op verbranding van aardgas in de open lucht. In verband hiermee dient de verbrandingsinstallatie zodanig ontworpen te zijn dat de geluidsproductie hierbij zo gering mogelijk is.
 - e. het in het eerste, tweede en derde lid bepaalde is niet van toepassing op piekgeluiden (La max). Deze dienen zoveel mogelijk te worden voorkomen en worden continu gemonitord;
8. de geluidsimmissie bij de woningen Noordlandseweg 90, 92, 94 en 96 wordt in overleg met de bewoners tijdens de booractiviteiten continu gemeten met een meetopstelling nabij de dichtstbij gelegen woning. De meetapparatuur en het meetprotocol behoeft vooraf de instemming van de Inspecteur Generaal der Mijnen.
9. de etmaalwaarde van de verkeersbewegingen van en naar de inrichting, beoordeeld volgens de "Circulaire inzake geluidshinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting" (29 februari 1996) bedraagt niet meer dan 50 dB(A);

10. trillingen in woningen en qua trillinggevoeligheid vergelijkbare gebouwen kunnen als toelaatbaar worden beschouwd indien voldaan is aan één van de volgende voorwaarden:
- de waarde van de maximale trillingsterkte van de ruimte (V_{max}) kleiner is dan A_1 volgens tabel 1, of
 - de waarde van de maximale trillingsterkte van de ruimte (V_{max}) kleiner is dan A_2 waarbij de trillingsterkte over de beoordelingsperiode ($V_{periode}$) kleiner is dan A_3 volgens tabel 1.

Tabel 1: Richt- en grenswaarden (dimensieloos) ten aanzien van de beoordeling van trillingen in woningen gemeten en beoordeeld conform SBR-richtlijn 2

Dag en avond (07.00-23.00 uur)				nacht (23.00-07.00 uur)		
A ₁	A ₂		A ₃	A ₁	A ₂	A ₃
	Dag	Avond				
0.3	5.5	3	0.15	0.2	0.4	0.1

met: A_1 : richtwaarde voor de maximale trillingsterkte V_{max} ;

A_2 : grenswaarde voor de maximale trillingsterkte V_{max} ;

A_3 : grenswaarde voor de trillingsterkte over de beoordelingsperiode $V_{periode}$;

door middel van een datalog systeem wordt de trillingssnelheid vastgelegd als functie van de tijd;

11. op een boorwerk mag geen verbranding van aardgas in de open lucht plaatsvinden, behalve indien dit om veiligheidsredenen of voor het testen van een put noodzakelijk is. In dat geval dient dit zo mogelijk te geschieden tussen zonsopgang en zonsondergang;
12. op een boorwerk mag geen aardgas worden afgeblazen, behalve indien dit om veiligheidsredenen of voor het testen van een put of voor onderhoudswerken noodzakelijk is en geen goede mogelijkheid voor het terugvoeren of verbranden van het aardgas voorhanden is. Bij het afblazen moeten voldoende veiligheidsmaatregelen worden getroffen en moeten de af te blazen hoeveelheden aardgas zoveel mogelijk worden beperkt;
13. het schoonproduceren van putten geschiedt door injectie van stikstof. Indien dit om technische redenen niet uitvoerbaar is, worden ten genoegen van de Inspecteur Generaal der Mijnen maatregelen genomen om de hoeveelheid te verbranden gas zoveel mogelijk te reduceren;
14. de buitenverlichting bij een boorwerk dient, ook wat de hoogte daarvan betreft, tot het verrichten van de nodige werkzaamheden of ter voorkoming van gevaar tot het noodzakelijke beperkt te zijn. De lampen mogen uitsluitend branden voor zover het voor het verrichten van werkzaamheden of in verband met de bewaking dan wel

anderszins in verband met de veiligheid noodzakelijk is. De verlichting dient zodanig opgesteld en ingericht te zijn en de lampen dienen zodanig te worden afgeschermd, dat hinderlijke lichtstraling voor de omgeving wordt voorkomen;

De Minister van Economische Zaken
voor deze:

drs. J.W.P.M. Haenen
plv. directeur Energieproductie